

Coöperatie SURF U.A.

Jaarverslag 2019

versie RvC 19 mei 2020

Inhoudsopgave

Jaarstukken

Bestuursverslag	3
Fiscale positie	9
Jaarrekening	
Geconsolideerde balans per 31 december 2019	10
Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2019	11
Geconsolideerd overzicht totaalresultaat over 2019	12
Geconsolideerde kasstroomoverzicht over 2019	13
Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening 2019	15
Enkelvoudige balans per 31 december 2019	49
Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2019	51
Toelichting behorende tot de enkelvoudige jaarrekening 2019	52
Overige gegevens	69

Bestuursverslag

Het bestuur van de coöperatie SURF U.A. biedt hierbij zijn verslag aan voor het boekjaar dat is geëindigd op 31 december 2019.

2019, een bijzonder jaar voor SURF

Een coöperatie bestaat voor en door zijn leden. In 2019 was de **tevredenheid** over de dienstverlening groot, zijn nieuwe initiatieven zoals het Versnellingsplan onderwijs-innovatie met ICT gestart, was er een blijvende aantrekkingskracht op nieuwe leden en digitalisering in onderwijs en onderzoek waren relevanter dan ooit voor de leden.

Al deze ontwikkelingen kenden ook een schaduwzijde, **een deel van de leden voelde zich steeds meer verloren in het groeiende SURF**. Ze vonden dat er niet naar ze geluisterd werd, ze voelden zich niet betrokken bij SURF en ze herkenden zich onvoldoende in de coöperatie, doordat de gemene deler moest worden gezocht voor 100+ leden.

2019 is derhalve een bijzonder jaar gebleken voor SURF, waarin grote en essentiële veranderingen zijn aangekondigd en ingezet. Samen met de leden is het **fundament gelegd voor een hechter SURF** met als doel:

- Het versterken van visievorming en sturing door leden op bestuurlijk en tactisch niveau binnen de coöperatie;
- Het vergroten van het gevoel van eigenaarschap van leden voor de coöperatie, en het vergroten van de onderlinge verbondenheid tussen de leden;
- En recht doen aan en ruimte geven voor de verschillen tussen de sectoren binnen de coöperatie zonder de door iedereen erkende meerwaarde van de samenwerking te verliezen.

Samen is invulling gegeven aan een **vernieuwde governance**, die direct ten uitvoer is gebracht voor onder andere het opstellen van het nieuwe Tweejaarsplan 2021-2022.

Daarnaast is gewerkt aan het vormgeven van een nieuwe organisatiestructuur, waarmee één transparante SURF-organisatie wordt gerealiseerd die efficiënt en effectief is ingericht. Om dit te bereiken is een **reorganisatie aangekondigd die in 2020 en 2021 zijn beslag krijgt**. De structuur van drie zelfstandig opererende werkmaatschappijen wordt losgelaten en er komt 1SURF onder centrale besturing. Conform het voornemen en planning komt de nieuwe juridische structuur tot stand door een juridische fusie, die per 31 december 2020 effectief wordt.

Deze noodzakelijk veranderingen waren niet voorzien in 2019, wat uiteraard ook financieel gezien impact heeft gehad. Voor de kosten van de reorganisatie is een voorziening getroffen, voor de uitvoering van het sociaal plan en outplacement in 2020/2021. Ook zijn out-of-pocket kosten opgenomen en kosten voor extern personeel dat ingehuurd moet worden om de reorganisatie mede uit te voeren en implementeren. Met name deze reorganisatievoorziening heeft **een negatief resultaat veroorzaakt over 2019**.

Een jaaroverzicht 2019 met de vele mooie **inhoudelijke resultaten** is beschikbaar op de [website](#).

Bestuur en organisatie SURF in 2019

In 2019 was de rechtsvorm ongewijzigd: een **coöperatieve vereniging met uitgesloten aansprakelijkheid** (coöperatie SURF U.A.), wat betekent dat de leden eigenaar zijn van SURF.

In 2019 is één nieuw lid verwelkomd, wat het **totale aantal leden** eind 2019 110 maakte.

De leden zijn vertegenwoordigd door de **ledenraad**, het hoogste orgaan van de coöperatie met als (wettelijke) taak het vaststellen van de statuten, het goedkeuren van de jaarrekening, het benoemen van de leden van de Raad van Commissarissen en het bestuur, het goedkeuren van de Meerjarenagenda (de strategie) en het Tweejaarsplan van de coöperatie. Zij hadden hiermee zeggenschap over de activiteiten die binnen de werkmaatschappijen zijn uitgevoerd. Dankzij het investingsmodel konden de leden diensten afnemen van SURF zonder dat zij zelf hoefden aan te besteden. Met ingang van 11 december 2019 zijn de nieuwe voorzitter en vicevoorzitter van de ledenraad benoemd: dhr. drs. J.W. Lintsen MBA (CvB-lid Universiteit van Amsterdam) en mw. drs. I.T.J. Grimm (CvB-lid Hogeschool Windesheim).

De dagelijkse aansturing van de coöperatie vond plaats via het **bestuur**. Geheel 2019 was bestuurder dhr. prof. dr. ir. A. Osseyran vanwege ziekte afwezig. Daarnaast heeft vanaf juli 2019 bestuurder dhr. drs. E. Bleumink zich vrijwel volledig gericht op de reorganisatie. Zijn directeursstaken zijn binnen SURFnet tijdelijk overgedragen aan plaatsvervangend directeur mw. drs. F. Jas. Ten behoeve van de dagelijkse aansturing van de coöperatie zijn zij (vanaf 1 juli 2019) en dhr. drs. L. Renfurm (plaatsvervangend directeur SURFsara; geheel 2019) aangeschoven bij de vergaderingen van het bestuur (dhr. drs. J. Bakker, dhr. drs. E. Bleumink en prof.dr.ir. E.R. Fledderus (voorzitter)).

De **Raad van Commissarissen (RvC)** van SURF heeft toezicht gehouden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in de coöperatie en de ondernemingen die daaraan verbonden waren. In oktober 2018 is dhr. drs. D.G. Vierstra RC gestart als ad-interim president-commissaris en per december 2018 zijn dhr. drs. E.J.F.B. van Huis en dhr. drs. G.H. Zwart MAC als tijdelijke commissarissen toegevoegd aan de RvC.

Een belangrijke opdracht voor Vierstra was het verkennen van de mogelijkheden voor vernieuwing van de governance. Daartoe is op basis van een serie verkennende gesprekken van Vierstra met diverse leden een houtskoolschets opgesteld voor een nieuwe governance van SURF. Onderdeel hiervan was de opstelling van een profiel voor de nieuw te benoemen Raad van Bestuur (RvB) en de start van de invulling hiervan. Op 11 december 2019 heeft de ledenraad, op voordracht van de RvC, de nieuwe voorzitter van de RvB benoemd: met ingang van 1 mei 2020 zal mw. drs. J. de Ranitz starten als voorzitter en CEO van de RvB van SURF. Tevens is de nieuwe voorzitter voor de RvC benoemd: met ingang van 1 maart 2020 zal dhr. drs. H.J. van Dorenmalen starten als voorzitter van de RvC.

Een tweede belangrijk onderwerp voor de RvC was in 2019 uiteraard de reorganisatie van SURF. Beoogd is dat de benodigde veranderingen – organisatorisch en juridisch – in 2020 hun beslag krijgen, met eveneens de installatie van een volledig nieuwe RvB en deels nieuwe RvC.

Coöperatie SURF U.A.

Tenslotte adviseerde de **Wetenschappelijk Technische Raad** de coöperatie SURF, gevraagd en ongevraagd, over strategische, wetenschappelijke en technische kwesties van de coöperatie. In september 2019 heeft mw. prof. mr. A. Oskamp het voorzitterschap van de WTR overgenomen van dhr. dr. F. Klok.

Inbesteden bij SURF

SURF heeft toegezien op zorgvuldige toepassing van de criteria van het (quasi-) inbestedingsmodel die van doorslaggevend belang waren voor de rechtmatigheid van de inbesteding. Dit betreft twee voorwaarden: 1) de aanbestedende dienst oefent op die partij (i.c., SURF) toezicht uit als ware het een eigen onderdeel, het **toezichtcriterium**, en 2) die partij verricht het merendeel van zijn werkzaamheden voor die aanbestedende dienst, het **merendeelcriterium**.

- Toezichtcriterium

SURF heeft dit gerealiseerd via de ledenraad die de strategie van SURF heeft vastgesteld. Behalve op het niveau van de bestuurders van de instellingen oefenden deze ook vanuit het middenmanagement invloed uit op tactisch en operationeel niveau. Het kernpakket van diensten, wat jaarlijks wordt vastgesteld door de ledenraad, is onderdeel van het toezichtcriterium.

- Merendeelcriterium

De Europese aanbestedingsrichtlijn vermeldt expliciet dat tenminste 80% van de activiteiten van de rechtspersoon, i.c. SURF, dient te worden uitgeoefend voor de controlerende aanbestedende dienst of voor andere rechtspersonen die door deze aanbestedende dienst worden gecontroleerd. Het bestuur van SURF heeft deze grens op 85% gelegd, zodat er een veiligheidsmarge was van 5%.

De Europese aanbestedingsrichtlijn hanteert de omzet als uitgangspunt voor “het merendeel van de activiteiten”. Voor SURF was dit het geconsolideerde percentage van activiteiten ten behoeve van inbestedende instellingen op het niveau van coöperatie SURF U.A. De toetsing hiervan over 2019 leverde op dat **SURF in 2019 met een percentage van 88% (2018: 87%) voldeed aan de gestelde Europese norm**. Ten opzichte van de door het bestuur gestelde norm van 85% blijft nog 3% omzetmarge (ruim EUR 5,4 miljoen) over.

Financiële informatie, ratio's en instrumenten

De coöperatie heeft het financiële jaar 2019 geconsolideerd afgesloten met een resultaat van EUR -10,9 miljoen (2018: -0,9 miljoen). Het negatieve resultaat is veroorzaakt door negatieve resultaten bij twee van de drie werkmaatschappijen, maar vooral door het negatieve resultaat bij de coöperatie wat is veroorzaakt door de harmonisatie van de arbeidsvoorwaarden, kosten voor de reorganisatie 2019 en een voorziening van de reorganisatiekosten/sociaal plan 2020/2021.

De geconsolideerde omzet, inclusief onderlinge eliminaties, bedroeg in 2019 EUR 168,9 miljoen (2018: EUR 161,4 miljoen), waarvan EUR 31,7 miljoen (2018: EUR 30,4 miljoen) tijdelijke en structurele subsidies vanuit de overheid.

Coöperatie SURF U.A.

De liquiditeitsverhouding, weergegeven als de verhouding tussen de vlottende activa (inclusief liquide middelen) en de vlottende passiva, bedroeg voor de coöperatie als geheel 1,2 (2018: 1,3). Hieruit kan worden geconcludeerd dat **goed aan de (kortlopende) verplichtingen kon worden voldaan**.

De solvabiliteit, berekend als het eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen, bedroeg 31% (2018: 37%). Hoewel de solvabiliteit is verslechterd, was SURF nog steeds **prima in staat om op korte en lange termijn aan zijn schulden te voldoen**.

Binnen SURF is in de normale bedrijfsuitoefening **alleen gebruik gemaakt van primaire financiële instrumenten** zoals vorderingen, geldmiddelen en schulden. Er is geen gebruik gemaakt van afgeleide financiële instrumenten (derivaten) en er zijn geen handelsportefeuilles van financiële instrumenten verworven of aangegaan met het doel de instrumenten op korte termijn te verkopen.

Personele informatie

Gedurende het boekjaar 2019 bedroeg het **gemiddeld aantal werknemers bij de coöperatie, omgerekend naar volledige mensjaren (FTE) 345** (2018: 324).

	2019	2018
Directie	8	8
Management	28	28
Teamleden	309	288
Totaal	345	324

Verhoudingspercentage m/v	65/35	66/34
----------------------------------	--------------	--------------

De groei van het aantal medewerkers hing samen met de verdere professionalisering van de organisatie, en met een impuls om de ambities waar te kunnen maken. Daarbij is in 2019 wel terughoudendheid betracht in het aannemen van personeel vanwege budgettaire redenen (toekenning van middelen) en de aangekondigde reorganisatie.

Ten aanzien van het personeel zijn twee belangrijke milestones behaald in 2019, namelijk de implementatie van de nieuwe arbeidsvoorwaarden voor geheel SURF (primair en secundair, inclusief 1SURF-salarishuis en 1SURF-functiewaarderings-systeem) en de implementatie van een gezamenlijk personeels- en salarissysteem.

Toepassing gedragscodes

Via de ledenraad hadden de leden zeggenschap over, onder meer, de strategie van SURF en het (kern)pakket van diensten. Om die zeggenschap uit te kunnen oefenen was naast betrokkenheid van de leden bij SURF ook transparantie van SURF over het bestuur en toezicht nodig. SURF heeft daarom een governance code opgesteld, die breed gedragen algemene opvattingen bevat over goede corporate governance en gedragsregels. De governance code, klokkenluidersregeling en gedragscode van SURF stonden gepubliceerd op de [website](#).

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

In 2019 is gewerkt aan activiteiten die passen binnen het in 2018 vastgestelde MVO-beleid, waarmee was ingezet op het **meenemen van maatschappelijk verantwoord ondernemen als integraal onderdeel van de dienstverlening** en daarmee een bijdrage leveren aan de bevordering van duurzaamheid in de sector.

De aandacht lag in 2019 voor een groot deel op de circulaire ICT, wat naar voren komt in de E-waste oplossingen en het netwerk dat is opgezet. Ook is aandacht uitgegaan naar het ontwikkelen van Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) Criteria voor ICT, die onder begeleiding van CE Delft, gezamenlijk met verschillende overheidsinstanties en marktpartijen zijn vastgesteld. Ten aanzien van de voortgang in de ambitie om in 2025 volledig klimaatneutraal te zijn, is gestart met het bepalen van de CO2 footprint van 2018 (publicatie medio 2020).

Risico's en onzekerheden

Het grootste risico is voor SURF altijd geweest, het **verliezen van de aansluiting met de doelgroep en de instellingen**, wat zich duidelijk in die richting aan het begeven was. Met de wijzigingen die in de governance zijn en worden doorgevoerd in 2019/2020, wordt dit risico omgezet in nieuwe kracht van en voor de coöperatie. De eerste tekenen, in de samenwerking bij de totstandkoming voor het Tweejaarsplan 2021-2022, zijn erg veelbelovend dat de band met de leden en doelgroep is aangehaald en zelfs wordt versterkt. Hierdoor is ook de relatie met andere stakeholders verbeterd, onder andere met het ministerie van OCW en NWO, wat tot uiting is gekomen in het toekennen van extra structurele gelden eind 2019.

Een tweede groot risico was **de impact van de interne reorganisatie** op de medewerkers en de dienstverlening. In februari 2019 is de reorganisatie aangekondigd, waarna de rest van het jaar door een kernteam, samen met KPMG en werkgroepen gevormd uit medewerkers, invulling is gegeven aan hoe de organisatie er optima forma uit zou moeten zien. Dit heeft in december 2019 geleid tot de presentatie van een organisatieontwerp en bijbehorend formatieplan. Gedurende het jaar heeft dit geen impact gehad op de dienstverlening en dat wordt ook in 2020 niet verwacht.

Een ander structureel risico was de **financiële inrichting van SURF en de invloed die daarop uitgeoefend kan worden**. Gedurende het jaar is gewerkt met aangepaste begrotingen, omdat toekenningen van financiering uitgesteld werden. Dat is van invloed geweest op meerdere aspecten in de organisatie, zoals het uitstellen van investeringen en terughoudend zijn in het aannemen van personeel.

Toekomst

Waar 2019 een bijzonder jaar was, is 2020 ook bijzonder gestart met de COVID-19 crisis. Hoewel de kantoren gesloten zijn, is er vanuit huis hard gewerkt aan het op peil houden van de dienstverlening. Het eerste kwartaalresultaat laat hier positieve berichten over zien. Zakelijk gezien is de verwachting dat, zeker op korte termijn, de dienstverleningsomzet van SURF niet zal dalen, wellicht zelfs iets zal stijgen door een hogere afname van additionele betaalde diensten vanwege COVID-19. Voorzien wordt dat gezien de samenstelling van het klantenbestand het overgrote deel van de

Coöperatie SURF U.A.

debiteuren niet in liquiditeitsproblemen zal geraken. Deze jaarrekening is dan ook opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Naast het op peil houden van de dienstverlening is ook hard doorgewerkt aan het fundament voor de vernieuwing van SURF. De ingezette wijzigingen in 2019 hebben perspectief geboden voor een gezamenlijke toekomst met de leden, en die urgentie wordt gevoeld en naar gehandeld. Naast organisatorisch (governance en reorganisatie), is het duidelijk dat, hoewel de solvabiliteit en liquiditeit momenteel toereikend zijn, de financiële huishouding in 2020 (en de komende jaren) aandacht vraagt.

Ten aanzien van de subsidie-inkomsten in 2020 is (in verband met COVID-19) een voorzichtige raming dat er wellicht minder uren geschreven kunnen worden op voor subsidiegeld in aanmerking komende innovatieprojecten. Enerzijds ten gevolge van productieverlies door thuiswerken en anderzijds doordat medewerkers mogelijk ingezet moeten worden op de exploitatie-dienstverlening. De verwachting is vooralsnog (afhankelijk van de duur van de crisis) dat de high-level doelstellingen voor de innovatieprojecten 2020 gerealiseerd gaan worden en daarmee de subsidie-inkomsten verantwoord kunnen worden.

Tenslotte zal 2020 in het teken staan van een “wisseling van de wacht”. De samenstelling van de Raad van Commissarissen is veranderd met een nieuwe voorzitter per 1 maart en uitgebreid met twee leden per 25 maart. Daarnaast zullen huidige bestuursleden aftreden en een volledig nieuwe Raad van Bestuur zal gedurende het jaar starten, beginnend met de nieuwe CEO per 1 mei 2020.

Utrecht, 29 mei 2020

Het bestuur van SURF

Fiscale positie

Coöperatie SURF U.A. is per 1 januari 2017 een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting met SURFmarket BV, SURFnet BV en SURFsara BV.

Te vorderen vennootschapsbelasting

	2019	
	EUR 1.000	
Voorlopige aanslag 2018	1.383	
Voorlopige aanslag 2019	1.211	
aanslag ter behoud van rechten 2015	75	
	<u>2.669</u>	
	2019	2018
	EUR 1.000	EUR 1.000
Commercieel resultaat voor belasting	-10.418	-1.121
Verschil afschrijvingen commercieel versus fiscaal	-1.872	-331
Bij: beperkt aftrekbare kosten	68	67
	<u>-12.223</u>	<u>-1.385</u>
Belastbaar bedrag		
	<u>-</u>	<u>-346</u>
De hierover verschuldigde belasting bedraagt		

In 2019 heeft de Coöperatie SURF U.A. een fiscaal verlies van EUR 12,223 miljoen. Dit fiscale verlies mag verrekend worden met een eventuele fiscale winst in de jaren 2020 t/m 2025.

	Fiscaal resultaat	Belasting	Carry back	Carry forward	
2017	3.002	741	-	-	
2018	-1.458	-	-1.458	-	
2019	-12.223	-	-	-12.223	2020 t/m 2025

Een verlies wordt eerst verrekend met de winst van het voorgaande jaar. Pas daarna wordt het verlies met de winsten van de toekomstige jaren verrekend. Kan een verlies niet worden verrekend met winst uit het voorgaande jaar dan is het verlies vooruit verrekenbaar. Deze voorwaartse verliesverrekening is beperkt tot 6 jaar.

Geconsolideerde balans per 31 december 2019

(voor resultaatbestemming)

		2019		2018	
		EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	1	3.428		3.737	
Materiële vaste activa	2	24.200		24.556	
Financiële vaste activa	3	2.647		3.581	
			30.275		31.874
Vlottende activa					
Vorderingen op debiteuren	4	31.838		39.100	
Vorderingen op gelieerde partijen	5	20		18	
Vorderingen uit hoofde van belastingen	6	2.669		1.852	
Nog te ontvangen subsidies	7	8.385		15.269	
Overige vorderingen en overlopende activa	8	8.459		5.758	
Liquide middelen	9	77.531		69.258	
			128.902		131.255
			159.177		163.129
Groepsvermogen					
	10		49.928		60.842
Voorzieningen					
	11		5.715		393
Kortlopende schulden					
Schulden aan crediteuren	12	66.680		27.401	
Schulden aan gelieerde partijen	13	-		113	
Schulden uit hoofde van belastingen	14	1.474		7.693	
Overige schulden en overlopende passiva	15	27.694		60.689	
Nog te besteden programmagelden	16	7.686		5.998	
			103.534		101.894
			159.177		163.129

Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2019

		2019		2018	
		EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Baten					
Subsidies	19	31.673		30.419	
ICT diensten		3.738		3.590	
Netwerkdienstverlening	20	26.696		25.811	
Licenties	21	87.162		84.703	
Mediaverkopen		11.793		9.403	
Samenwerkingsbijdragen	22	3.703		3.642	
Overige baten	23	4.105		3.870	
Som der baten			168.870		161.438
Lasten					
Kostprijs van de omzet		94.849		88.336	
Programma- en tenderkosten	24	2.599		4.002	
Exploitatiekosten en externe connectiviteit		12.727		10.278	
Kosten van apparatuur en programmatuur		3.875		3.497	
Personeelskosten	25	51.422		42.372	
Algemene kosten	26	9.044		9.072	
Afschrijvingskosten	27	4.762		5.005	
Som der lasten			179.278		162.562
Saldo baten en lasten			-10.408		-1.126
Financiële baten en lasten	28		-10		4
Resultaat vóór belastingen			-10.418		-1.122
Resultaat deelneming			-		-
Belastingen	29		-		268
Latente vpb last	29		-496		-
Resultaat na belastingen			-10.914		-854

Geconsolideerd overzicht totaalresultaat over 2019

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Geconsolideerd resultaat na belastingen toekomend aan de Coöperatie	-10.914	-854
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen van de Coöperatie	-	-
Totaalresultaat van de Coöperatie	<u>-10.914</u>	<u>-854</u>

Geconsolideerde kasstroomoverzicht over 2019

	2019		2018	
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten	-10.408		-1.126	
Aanpassingen voor:				
• Afschrijvingen (en overige waardeveranderingen)	11.710		13.498	
• Vrijval ontvangen investeringsbijdragen			-8.493	
• Dotatie voorzieningen	4.826		117	
• Mutatie financiële vaste activa			12	
• Mutatie in werkkapitaal schulden	1.640		13.971	
• Mutatie in werkkapitaal vorderingen	12.838		-26.993	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		20.606		-9.014
• Ontvangen interest			18	
• Betaalde interest	-10		-14	
• Betaalde winstbelasting	-1.286		268	
		-1.296		272
Kasstroom uit operationele activiteiten		19.310		-8.742
Investerings in:				
• Immateriële vaste activa	-1.752		-613	
• Materiële vaste activa	-9.535		-14.303	
• Ontvangen egalisatiereserve			10.675	
Desinvesteringen in materiële en financiële vaste activa	250		32	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-11.037		-4.209
Aflossing financial lease verplichting	-		-	
Betaalde interest	-		-	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-		-
Mutatie liquide middelen		8.273		-12.951

Coöperatie SURF U.A.

	2019	2018
	EUR 1.000	EUR 1.000
Saldo liquide middelen 1 januari	69.258	82.209
Mutatie liquide middelen	8.273	-12.951
	<hr/>	<hr/>
Saldo liquide middelen 31 december	77.531	69.258
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening 2019

Algemeen

Voornaamste activiteiten

Coöperatie SURF U.A., (hierna: 'SURF'), gevestigd te Utrecht, is opgericht op 25 maart 1987 (KvK 41182408). Tot de consolidatiekring van de Coöperatie SURF U.A. behoren SURFnet B.V., SURFmarket B.V. en SURFsara B.V.

Binnen de moedermaatschappij Coöperatie SURF U.A. ligt de nadruk op bestuurlijke afstemming en het initiëren van ICT-vernieuwingen.

De activiteiten van SURFnet B.V. bestaan uit de exploitatie en innovatie van het Nederlandse computernetwerk voor hoger onderwijs en onderzoek. SURFnet B.V. richt zich daarmee op het stimuleren, ontwikkelen en exploiteren van een geavanceerde, vertrouwde en verbindende ICT-infrastructuur.

SURFmarket B.V. is opgericht als ICT-marktplaats om namens de aangesloten instellingen te onderhandelen met ICT-aanbieders. Door inkoop en bemiddeling biedt SURFmarket de aangesloten instellingen de keuze uit een scala aan software, clouddiensten en digitale content. Voorts ondersteunt SURFmarket B.V. instellingen bij het verrichten van aankopen boven de Europese aanbestedingsgrens.

SURFsara B.V. heeft ten doel het ontwikkelen, inrichten en in standhouden in ruime zin van High Performance ICT-infrastructuur en diensten ten behoeve van universiteiten, onderwijs- en onderzoeksinstellingen en research en development. Het doel omvat voorts het grensverleggend onderzoek en innovatie in Nederland te stimuleren en ondersteunen.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld voor de verslaggevingsperiode beginnend op 1 januari 2019 en eindigend op 31 december 2019.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2018 zijn, waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2019 mogelijk te maken.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling. Hoewel de financiële impact van de uitbraak van het coronavirus ten tijde van het opmaken van deze jaarrekening nog niet volledig duidelijk is (zie ook hetgeen hieromtrent is toegelicht onder de toelichting van gebeurtenissen na balansdatum), zijn wij van mening dat op basis van de momenteel beschikbare informatie, de inmiddels genomen maatregelen en bestaande liquiditeitsbuffer, de bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerde continuïteitsveronderstelling niet geraakt wordt.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de Groep zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de Coöperatie. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Grondslagen voor consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de Coöperatie en haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de Coöperatie een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend.

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd, evenals de binnen de groep gemaakte winsten. De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd. Indien sprake is van een minderheidsbelang van derden dan wordt het minderheidsbelang afzonderlijk tot uitdrukking gebracht.

Voor een overzicht van de geconsolideerde groepsmaatschappijen wordt verwezen naar punt 33 – Financiële vaste activa.

Grondslagen voor de omrekening van vreemde valuta's

Transacties in vreemde valuta's

Transacties luidend in vreemde valuta's worden in de functionele valuta van de groepsmaatschappijen (euro's) omgerekend tegen de geldende wisselkoers op de transactiedatum. In vreemde valuta's luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum in euro's omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoersen op de transactiedatum. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als last in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten onder meer vorderingen, geldmiddelen en schulden. Binnen de groep wordt alleen gebruikgemaakt van primaire financiële instrumenten en niet van afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Voorts hebben Coöperatie SURF U.A. en/of haar dochtermaatschappijen geen handelsportefeuille van financiële

Coöperatie SURF U.A.

instrumenten verworven of zijn deze aangegaan met het doel de instrumenten op korte termijn te verkopen.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, tenzij anders vermeld onder de waarderingsgrondslagen financiële vaste activa, vorderingen, kortlopende schulden en langlopende schulden.

Immateriële vaste activa

Ontwikkelingskosten

Ontwikkelingskosten worden geactiveerd voor zover deze betrekking hebben op commercieel haalbaar geachte projecten hebben een gevarieerde looptijd en worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs. Zij omvatten voornamelijk de salariskosten van het betrokken (externe) personeel. De geactiveerde kosten worden na beëindiging van de ontwikkelingsfase afgeschreven over de verwachte economische gebruiksduur. De afschrijving vindt plaats volgens de lineaire methode. De kosten voor onderzoek en de overige kosten voor ontwikkeling worden ten laste van het resultaat gebracht in de periode waarin deze zijn gemaakt. Voor het nog niet afgeschreven deel van de geactiveerde ontwikkelingskosten wordt een wettelijke reserve gevormd.

Concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom

De onder concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom geactiveerde bedragen hebben betrekking op verworven langdurige gebruiksrechten van glasvezelverbindingen. De langdurige gebruiksrechten zijn gewaardeerd tegen aanschafprijs. De geactiveerde kosten worden volgens de lineaire methode afgeschreven over de verwachte economische gebruiksduur van vier jaar.

Materiële vaste activa

Gebouwen

SURF heeft één gebouw in eigendom, Science Park 140 in Amsterdam. Het gebouw is gewaardeerd op historische kostprijs of lagere marktwaarde. De lineair berekende afschrijvingskosten bedragen 3,5% per jaar.

Gebouw- en kantoorinrichting maken onderdeel uit van de post gebouwen. Gebouw- en kantoorinrichting worden gewaardeerd tegen historische kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing bijzondere waardeverminderingen. Het afschrijving-percentage per jaar dat hier wordt gehanteerd varieert van 10% voor gebouw gebonden inrichtingen tot 16% voor kantoorinrichtingen.

Computerapparatuur en communicatiemiddelen

Voor het merendeel van de computerapparatuur en communicatiemiddelen worden de afschrijvingen berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur.

Het afschrijvingspercentage dat hierbij wordt gehanteerd varieert van 20% tot 33%. Een deel van de computerapparatuur en communicatiemiddelen worden degressief afgeschreven naar rato van de economische levensduur die is bepaald op basis van technologische veroudering. De jaarlijkse afnemende afschrijvingspercentages die hierbij worden gehanteerd zijn 40% in het eerste jaar, 30% tot 35% in het tweede jaar en 25% tot 30% in het derde jaar. Er wordt afgeschreven vanaf moment van ingebruikneming.

Technische installaties en inventaris

De afschrijvingen op technische installaties en inventaris worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Het afschrijvingspercentage dat hierbij wordt gehanteerd varieert van 10% tot 25%.

Andere vaste bedrijfsmiddelen

De andere vaste bedrijfsmiddelen worden degressief afgeschreven naar rato van de economische levensduur die is bepaald op basis van technologische veroudering. De jaarlijkse afnemende afschrijvingspercentages die hierbij worden gehanteerd zijn 40% in het eerste jaar, 30% in het tweede jaar, 20% in het derde jaar en 10% in het vierde jaar.

Vooruitbetalingen op materiële vaste activa

Vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Op vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde.

Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van de Coöperatie gehanteerd. Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of duurzaam lagere bedrijfswaarde. Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld.

Bijzondere waardeverminderingen vaste activa

Een actief wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft

ondergaan. Een actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft gehad op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat vaste activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betaling door een debiteur, herstructurering van een aan de Coöperatie toekomend bedrag onder voorwaarden die de Coöperatie anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen die door de Coöperatie worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden zowel op het niveau van specifieke activa als op collectief niveau in aanmerking genomen. Van alle individueel significante vorderingen wordt beoordeeld of deze specifiek onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering. Alle individueel significante vorderingen waarvan is vastgesteld dat deze niet specifiek onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering worden vervolgens collectief beoordeeld op een eventuele waardevermindering die zich al heeft voorgedaan maar nog niet is vastgesteld.

Van individueel niet significante vorderingen wordt collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering door samenvoeging van vorderingen met vergelijkbare risicokenmerken.

Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt de Coöperatie historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet nakomen van betalingsverplichtingen, het tijdsbestek waarbinnen incassering plaatsvindt en de hoogte van gemaakte verliezen. De uitkomsten worden bijgesteld als de leiding van de Coöperatie van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren.

Een bijzonder waardeverminderingsverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd actief wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gedisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief. Verliezen worden opgenomen in de staat van baten en lasten.

Als in een latere periode het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingsverlies wordt het bedrag uit hoofde van het herstel opgenomen in de staat van baten en lasten.

Vaste activa met een lange levensduur dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Coöperatie SURF U.A.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Vorderingen

Vorderingen worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Na de eerste opname worden vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen.

Uitkeringen aan houders van deze instrumenten worden in mindering op het eigen vermogen gebracht na aftrek van eventueel hiermee verband houdend voordeel uit hoofde van belasting naar de winst.

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden.

Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord als kosten of opbrengsten.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- Een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- Waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- Het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Voorziening groot onderhoud

Voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt

Coöperatie SURF U.A.

tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, een en ander zoals blijkend uit een meerjarenonderhoudsplan.

De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten.

Langlopende schulden

De langlopende schulden bestaan uit financiële leaseverplichtingen. De leaseverplichtingen worden bij de aanvang van de leaseperiode in de balans verwerkt tegen de reële waarde van het leaseobject of, indien deze lager is, tegen de contante waarde van de minimale leasebetalingen. Beide waardes worden bepaald op het tijdstip van het aangaan van de leaseovereenkomst.

De minimale leasebetalingen worden gesplitst in rentelasten en aflossing van de uitstaande leaseverplichting. De rentelasten worden gedurende de leaseperiode zodanig toegerekend aan elke periode dat dit resulteert in een constante periodieke rentevoet over de resterende netto-verplichting met betrekking tot de financiële lease.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Na de eerste opname worden kortlopende schulden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Overheidssubsidies ter compensatie van door de groep gemaakte lasten voor een actief worden op het moment van toezegging aanvankelijk als passiva in de balans opgenomen onder de egaliseringsreserve zodra redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Voor zover de gepassiveerde toegezegde subsidies op balansdatum niet zijn ontvangen, wordt een actief in de balans opgenomen (nog te ontvangen subsidies).

Subsidies ter compensatie van door de groep gedane investeringen in projectactiva worden in de staat van baten en lasten opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief ter dekking van toekomstige afschrijvingen op geactiveerde projectactiva.

Reservering projecten

Overheidssubsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden op het moment van toezegging aanvankelijk als passiva in de balans opgenomen onder reservering projecten zodra redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Voor zover de gepassiveerde toegezegde subsidies op balansdatum niet zijn ontvangen, wordt een actief in de balans opgenomen (nog te ontvangen subsidies).

Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden aan de reservering projecten onttrokken en als baten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de lasten worden gemaakt.

Uitgaven die verband houden met projectkosten die na de balansdatum tot te verrichten prestaties leiden, worden als activa verwerkt indien het waarschijnlijk is dat ze in een volgende periode zullen leiden tot baten.

Coöperatie SURF U.A.

Verwachte verliezen op reservering projecten worden onmiddellijk in de staat van baten en lasten als last verwerkt.

Verantwoording baten

De baten bestaan uit overheidssubsidies, netwerkdienstverlening, licenties, mediaverkopen, ICT-diensten, samenwerkingsbijdragen en overige baten.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden toegerekend aan de periode waarin de kosten die aan de subsidie ten grondslag liggen worden verantwoord. De grondslagen voor de verwerking van overheidssubsidies zijn nader beschreven onder het hoofd egalisatie en reservering projecten.

Netwerkdienstverlening

De baten uit hoofde van netwerkdienstverlening bestaan uit ter beschikking gestelde netwerkaansluitingen, inclusief verstrekte diensten en ter beschikking gestelde expertise op het gebied van netwerk-, informatie- en communicatiediensten. De baten uit hoofde van ter beschikking gestelde aansluitingen worden toegerekend aan de periode waarin de dienstverlening heeft plaatsgevonden, respectievelijk de periode waarover de aansluitingen ter beschikking zijn gesteld. De baten uit hoofde van het ter beschikking stellen van expertise op het gebied van netwerk-, informatie- en communicatiediensten worden toegerekend aan de periode waarin de tijdsbesteding heeft plaatsgevonden.

SURFspot

Baten uit hoofde van mediaverkopen worden in de staat van baten en lasten verwerkt op het moment dat alle belangrijke risico's en voordelen van eigendom aan de koper zijn overgedragen, wanneer levering heeft plaatsgevonden, de prijs is vastgesteld of bepaalbaar is en de inning van de verschuldigde vergoeding waarschijnlijk is. Normaal gesproken wordt aan deze criteria voldaan op het moment dat de afnemer het product vooruitbetaald heeft en/of het product is geleverd.

ICT-diensten

De baten bestaan uit de exploitatiesubsidies en -bijdragen en uit de opbrengsten voor geleverde diensten en goederen, onder aftrek van kortingen, exclusief de in rekening gebrachte omzetbelasting.

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen.

Samenwerkingsbijdragen

De samenwerkingsbijdragen van de aangesloten instellingen worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Overige baten

De overige baten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Vrijval egalisatiereserve

Bijdragen in verband met de aanschaf van materiële vaste activa worden gepassiveerd onder de kortlopende schulden. Deze bijdragen worden tijdsevenredig over de geschatte economische levensduur van deze activa ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht. De vrijval wordt in mindering gebracht op de gerealiseerde afschrijvingen.

Verantwoording lasten

De lasten zijn gebaseerd op historische uitgaafprijzen en worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Voor de uitvoering van de wet normering topinkomens voor topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector houdt SURF zich aan de normering voor OCW-sectoren, met het algemene WNT-maximum van EUR.194.000.

Pensioenen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgenomen als de Groep de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de Groep zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Bij SURF is sprake van een pensioenregeling die is ondergebracht bij Pensioenfonds ABP en PNO-Media. Deze pensioenregelingen worden als toegezegde pensioenregeling gekwalificeerd. Verwerking in de jaarrekening vindt plaats als

toegezegde bijdrageregeling, omdat SURF geen verplichting heeft om aanvullende bijdragen te voldoen, anders dan hogere toekomstige premies als sprake is van een tekort bij het pensioenfonds. Volgens de Pensioenwet moet het pensioenfonds beschikken over een vereist eigen vermogen en een minimaal vereist eigen vermogen. De 'beleidsdekkingsgraad'; het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden bedroeg bij ABP eind 2019 95,8% (2018: 103,8%). Dat is 8,4% onder het vereiste minimum. Als deze beleidsdekkingsgraad tot en met 2020 onder het vereiste niveau van 104,2% blijft en de actuele dekkingsgraad eind 2020 ook lager is dan 104,2%, is verlaging van pensioen onvermijdelijk. Gedeeltelijke indexatie mag bij een beleidsdekkingsgraad van 110% of hoger. Vanaf 121% mag het ABP volledig indexeren. Het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden bedroeg bij PNO-Media eind 2019 99,5% (2018: 106,0%). Dat is 4,7% onder het vereiste minimum. Als deze beleidsdekkingsgraad tot en met 2020 onder het vereiste niveau van 104,2% blijft en de actuele dekkingsgraad eind 2020 ook lager is dan 104,2%, is verlaging van pensioen onvermijdelijk. Gedeeltelijke indexatie mag bij een beleidsdekkingsgraad van 110% of hoger. Vanaf 125% mag PNO-Media volledig indexeren.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de staat van baten en lasten opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Voor latente belastingen wordt een voorziening getroffen voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving en de fiscale boekwaarde van die posten.

Er wordt uitsluitend een latente belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die voor de realisatie van het tijdelijke verschil kunnen worden aangewend. Latente belastingvorderingen worden per iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit

Coöperatie SURF U.A.

investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De geldmiddelen die in de verworven groepsmaatschappij aanwezig zijn, zijn op de aankoop prijs in mindering gebracht. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasingcontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

1 Immateriële vaste activa

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Ontwikkelingskosten	-	-
Vooruitbetalingen op immateriële vaste activa	29	10
Concessies, vergunningen en rechten van intellectueel eigendom	3.399	3.727
	<u>3.428</u>	<u>3.737</u>

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Concessies, vergun- ningen en rechten van intellectuele eigendom EUR 1.000	Vooruit- betalingen op immateriële vaste activa EUR 1.000	Totaal EUR 1.000
Stand per 1 januari 2019:			
• Aanschafprijs	43.227	10	43.237
• Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-39.500	-	-39.500
	<u>3.727</u>	<u>10</u>	<u>3.737</u>
• Boekwaarde per 1 januari 2019			
Mutaties in de boekwaarde:			
• Reclass uit vooruitbetaalde kosten	220	-	220
• Investerings	1.508	24	1.532
• Desinvesteringen	-	-	-
• Afschrijvingen	-2.056	-5	-2.061
• Desinvestering afschr.	-	-	-
	<u>-328</u>	<u>19</u>	<u>-309</u>
Stand per 31 december 2019:			
• Aanschafprijs	44.955	34	44.989
• Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-41.556	-5	-41.561
	<u>3.399</u>	<u>29</u>	<u>3.428</u>
• Boekwaarde per 31 december 2019			

2 Materiële vaste activa

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Gebouw- en kantoorinrichting	2.836	2.460
Computerapparatuur en communicatiemiddelen	18.930	19.443
Technische installaties en inventaris	2.434	2.537
Andere vaste bedrijfsmiddelen	-	2
Vooruitbetalingen op materiële vaste activa	-	114
	<hr/>	<hr/>
	24.200	24.556
	<hr/>	<hr/>

Coöperatie SURF U.A.

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Gebouwen	Computer- apparatuur en commu- nicatie- middelen	Technische installatie en inventaris	Anderen vaste bedrijfs- middelen	Vooruit- betalingen op materiële vaste activa	Totaal
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Stand per 1 januari 2019:						
• Aanschafprijs	5.396	112.031	4.826	25	114	122.392
• Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-2.936	-92.588	-2.289	-23	-	-97.836
• Boekwaarde per 1 januari 2019	2.460	19.443	2.537	2	114	24.556
Mutaties in de boekwaarde:						
• Investerings	536	8.557	442	-	-	9.535
• Reclassificatie n.a.v. ingebruikname	-	-106	-	-	-114	-220
• Desinvesteringen aanschafprijs	-	-2.176	-	-	-	-2.176
• Desinvesteringen cumulatieve afschrijvingen	-	2.154	-	-	-	2.154
• Afschrijvingen	-160	-8.942	-545	-2	-	-9.649
• Saldo	376	-513	-103	-2	-114	-356
Stand per 31 december 2019:						
• Aanschafprijs	5.932	118.306	5.268	25	830	130.361
• Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-3.096	-99.376	-2.834	-25	-830	-106.161
• Boekwaarde per 31 december 2019	2.836	18.930	2.434	-	-	24.200

Gebouwen

Science Park 140 (Matrix I), Amsterdam

Volgens de kadastrale gegevens is de grond eigendom van NWO. Coöperatie SURF U.A. heeft het zakelijk recht van erfpacht en opstal van het gebouw. Dit zakelijk recht expireert per 31 december 2060. Het gebouw is gefinancierd uit eigen middelen.

3 Financiële vaste activa

SURF heeft een langdurig financieringsbelang betreffende een voorschot in een verbouwing van de colloquiumzalen van Stichting Beheer Wetenschappelijk Centrum Waterschapsmeer (WCW) door middel van een in 2012 gedane aflossingsvrije storting van EUR 190.000 en een deel in 2015 van EUR 72.000 met een aflossingstermijn van 10 jaar waar ultimo 2019 al EUR 37.000 op was afgelost. De beide financieringsbelangen zijn rentevrij.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen voor (im)materiële vaste activa wijken af van de minimumtermijn van 5 jaar die de fiscus hanteert. Daardoor ontstaat een verschil tussen bedrijfseconomische en fiscale afschrijvingslast. Hiervoor wordt een latente belastingvordering opgenomen.

De vooruitbetaalde kosten co-locatie betreffen kosten datacenter: huur en energie.

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Deelneming EUDat Ltd.	2	2
Financieringsbelang WCW	225	233
Latente belastingvorderingen	1.348	1.846
Kosten co-locatie	1.072	1.500
	<u>2.647</u>	<u>3.581</u>

4 Vorderingen op debiteuren

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Geamortiseerde kostprijs van uitstaande vorderingen	31.838	39.131
Af: Voorziening wegens oninbaarheid	-	-13
	<u>31.838</u>	<u>39.118</u>

De debiteuren hebben voor circa EUR 25 miljoen (2018: EUR 36,0 miljoen) betrekking op nog te ontvangen aan instellingen gefactureerde licentiebedragen. De licentiebedragen betreffen de door licentieaanbieders in rekening gebrachte licentiekosten vermeerderd met een opslag. De voorziening voor oninbaarheid is nihil (2018: EUR 13.745). De looptijd van de vorderingen op debiteuren is korter dan 1 jaar.

5 Vorderingen op gelieerde partijen

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Vorderingen op SaNS	12	18
Vorderingen op Pica	8	-
	<u>20</u>	<u>18</u>

De vorderingen op gelieerde partijen hebben een looptijd van korter dan een jaar. Over de vorderingen op gelieerde partijen wordt geen rente berekend.

6 Vorderingen uit hoofde van belastingen

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Te vorderen Vennootschapsbelasting	2.669	1.852
Belastingvorderingen	<u>2.669</u>	<u>1.852</u>

7 Nog te ontvangen subsidies

Het verloop van de nog te ontvangen subsidies is als volgt weer te geven:

	Stand per 1 jan. 2019 EUR 1.000	Toekenning subsidies EUR 1.000	Ontvangen Subsidies EUR 1.000	Stand per 31 dec. 2019 EUR 1.000
Nationale ICT infrastructuur	15.269	25.135	32.049	8.385
	<u>15.269</u>	<u>25.165</u>	<u>32.049</u>	<u>8.385</u>

Toegekende subsidies worden geactiveerd onder nog te ontvangen subsidies en tegelijkertijd gecrediteerd onder de egaliseringsreserve of reservering projecten. De toegekende maar nog niet ontvangen subsidies bedragen per 31 december 2019 EUR 8.385.000.

8 Overige vorderingen en overlopende activa

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Vooruitbetaalde pensioenkosten	2.627	663
Nog te factureren baten	127	101
Overige vooruitbetaalde kosten	3.209	2.550
Overige	2.496	2.444
	<u>8.459</u>	<u>5.758</u>

Bovenstaande overige vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan één jaar. Er zijn geen dubieuze vorderingen, noch zijn in de loop van het boekjaar vorderingen afgeboekt.

9 Liquide middelen

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Kas	1	-
Rekening courant banken	55.190	35.719
Deposito's	22.340	33.539
	<u>77.531</u>	<u>69.258</u>

De rekening couranten banken staan ter vrije beschikking van de groep. De deposito's zijn, op een bankgarantie met een langlopend karakter met betrekking tot de huur ad EUR 297.160 na, direct opvraagbaar of hebben een looptijd variërend van 1 tot 3 maanden en zijn ondergebracht bij ING, Rabobank, ABN-AMRO en SNS.

10 Groepsvermogen

Voor de toelichting op het groepsvermogen wordt verwezen naar de toelichting op het eigen vermogen in de enkelvoudige jaarrekening van Coöperatie SURF U.A.

11 Voorzieningen

De voorziening voor groot onderhoud was opgenomen om de kosten van toekomstig groot onderhoud voor het gebouw Science Park 140 (Matrix I), In het najaar 2018 is er gestart met een groot onderhoud aan verlichting, klimaatbeheersing en werkplekken waardoor de voorziening is afgenomen. De geplande resterende werkzaamheden aan het kantoorpand zijn in Q2-2019 afgerond waarmee te voorziening naar nihil is teruggebracht.

De voorziening aanpassing arbeidsvoorwaarden was opgenomen in verband met de gemaakte start om naar één pakket arbeidsvoorwaarden SURF toe te werken. De nieuwe arbeidsvoorwaarden voor heel is zijn op 1 december 2019 in werking getreden. Het uitgangspunt was om daar waar noodzakelijk de arbeidsvoorwaarden aan te passen met terugwerkende kracht per 1 juli 2018. De voorziene toename van

Coöperatie SURF U.A.

personeelskosten voor SURFmarket en SURFsara zijn in de cijfers van de beide werkmaatschappijen verwerkt waarmee de voorziening naar nihil zijn teruggebracht.

In 2019 is een voorziening van EUR 5,7 miljoen gevormd voor de kosten die als gevolg van de in 2019 aangekondigde reorganisatie noodzakelijk zijn en in 2020 en 2021 worden gemaakt. In deze voorziening zijn kosten opgenomen voor de uitvoering van het sociaal plan (EUR 4,7 miljoen) in 2020/2021. Het sociaal plan geldt als bescherming voor medewerkers die boventallig worden verklaard en gebruik kunnen maken van de ontslagbeschermingsperiode. Daarnaast zijn kosten voor outplacement (scholing en begeleiding) hierin voorzien. Daarnaast worden out-of-pocket kosten en kosten voor extern personeel voorzien (EUR 1,0 miljoen) die ingehuurd zijn om de reorganisatie mede uit te voeren en te implementeren.

Het verloop van de voorzieningen is als volgt weer te geven:

	Groot onderhoud EUR 1.000	Harmonisatie AvW EUR 1.000	Reorganisatie Soc. Plan EUR 1.000	Totaal EUR 1.000
Stand per 1 januari 2019	44	349	-	393
Dotatie	-	-	5.715	5.715
	44	349	5.715	6.108
Onttrekking	-44	-349	-	-393
Vrijval	-	-	-	-
Stand per 31 december 2019	-	-	5.715	5.715

Van de voorzieningen is een bedrag van EUR 3,3 miljoen als langlopend (langer dan een jaar) aan te merken.

12 Schulden aan crediteuren

Onder de crediteuren zijn onder meer opgenomen de door aanbieders in rekening gebrachte licentiekosten.

13 Schulden aan gelieerde partijen

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Schulden aan Stichting PICA	-	113
	-	113

De schulden aan gelieerde partijen hebben een looptijd van korter dan één jaar. Over de schulden aan gelieerde partijen wordt geen rente berekend.

14 Schulden uit hoofde van belastingen

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Te betalen omzetbelasting	230	6.684
Te betalen loonheffing en premies sociale verzekeringen	1.083	755
Te betalen pensioenpremies	161	254
	<hr/>	<hr/>
	1.474	7.693
	<hr/>	<hr/>

15 Overige schulden en overlopende passiva

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Investeringsbijdrage	15.722	17.348
Nog te betalen licentiekosten	1.383	30.359
Nog te betalen vakantiegeld en –dagen	2.608	2.045
Vooruitontvangen bedragen	1.515	6.342
Egalisatie huur incentive HO	575	740
Overige	5.891	3.855
	<hr/>	<hr/>
	27.694	60.689
	<hr/>	<hr/>

Investeringsbijdrage

De investeringsbijdrage wordt gevormd vanuit de toegekende subsidies ter compensatie voor de investeringen in projectactiva en dient ter dekking van toekomstige afschrijvingen op geactiveerde projectactiva. De toegekende subsidies voor investeringen op projectactiva worden middels de investeringsbijdrage systematisch in de staat van baten en lasten opgenomen gedurende de gebruiksduur van de activa. Van het bedrag ad EUR 15.722.000 heeft ca EUR 10.000.000 een looptijd van langer dan één jaar.

Het verschil tussen de boekwaarde van de vaste activa en het saldo van de investeringsbijdrage betreft de uit eigen middelen gefinancierde activa.

Coöperatie SURF U.A.

Het verloop van de investeringsbijdrage is als volgt weer te geven:

	Stand per 1 jan. 2019	(Des)inves- teringen	Afschrij- vingen	Stand per 31 dec. 2019
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Investeringsbijdrage				
Gebbruiksrechten, glasfibers en E-Serviceplan	10.888	1.209	-4.832	7.265
Computerapparatuur en communicatiemiddelen	6.446	5.243	-3.232	8.457
	<u>17.334</u>	<u>6.452</u>	<u>-8.064</u>	<u>15.722</u>
Vooruitbetalingen op materiële vaste activa	114	-114	-	-
	<u>17.448</u>	<u>6.338</u>	<u>-8.064</u>	<u>15.722</u>

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Nog vrij te vallen investeringsbijdrage	12.031	14.920
Investeringsbijdrage inzake vooruitbetaalde materiële vaste activa	3.691	2.528
	<u>15.722</u>	<u>17.448</u>

Nog te betalen licentiekosten

De nog te betalen licentiekosten van EUR 2.288.280 (2018: EUR 30.359.256) bestaan uit de nog af te dragen licentiegelden aan ICT aanbieders en uitgevers waarvoor per 31 december 2019 nog geen inkoopfacturen waren ontvangen.

16 Nog te besteden programmagelden

De lopende projecten en tenders binnen de organisatieprogramma's zijn weergegeven in onderstaand overzicht als reservering programma's. Het betreft de reservering, toewijzing en verloop van subsidieprojecten, de daaruit voortvloeiende tenders en de door de eigen organisatie bekostigde projecten.

Cijfers zijn aangepast naar aanleiding van voortschrijdend inzicht.

Het verloop van de reservering programma's kan als volgt worden weergegeven:

Coöperatie SURF U.A.

	Stand per 1 jan. 2019 EUR 1.000	Toevoe- ging EUR 1.000	Onttrek- king EUR 1.000	Stand per 31 dec. 2019 EUR 1.000
Nationale ICT infrastructuur van voor 2019	-	105	80	25
NWO SURF Innovatie programma	-	15.864	15.864	-
NWO Motie van Meenen/Vos	-	1.000	999	1
NWO OCW-ICT Advies (reserv.SURFnet9)	-	1.088	-	1.088
NLeScience Center	-	2.743	2.743	-
NWO ICT Infrastructuur 2019	-	5.200	4.902	298
Innovatie convenant	-	7.008	6.913	95
Samenwerkingsbijdrage	-	3.703	3.703	-
Onderwijs versnellingsplan	-	3.750	1.422	2.328
ICT-Onderzoeksinfra. 2018-2020 EZ deel	4.000	-	1.677	2.323
OCW IVHO (705AO-3696)	1.650	106	364	1.392
OCW OOO 2e tranche	348	252	464	136
	5.998	40.819	39.131	7.686

17 Financiële instrumenten

Algemeen

Binnen de Groep wordt in de normale bedrijfsuitoefening alleen gebruikgemaakt van primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen, geldmiddelen en schulden. Deze primaire financiële instrumenten kunnen de Groep blootstellen aan verschillende risico's, waaronder kredietrisico, renterisico, valutarisico en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft de Groep een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de Groep te beperken.

Binnen de Groep wordt geen gebruikgemaakt van afgeleide financiële instrumenten (derivaten) en worden tevens geen handelsportefeuilles van financiële instrumenten verworven of aangegaan met het doel de instrumenten op korte termijn te verkopen.

Kredietrisico

Binnen de groep zijn maatregelen getroffen die zich richten op tijdige inning van openstaande vorderingen en die tevens een adequate incasso- en escalatieprocedure omvatten. Hierdoor is sprake van beperkte kredietrisico's.

Valutarisico

De activiteiten van de Groep richten zich nagenoeg geheel op de binnenlandse Nederlandse markt als gevolg waarvan de Groep uit hoofde van in de balans opgenomen vorderingen en schulden en toekomstige transacties een te verwaarlozen valutarisico loopt.

Coöperatie SURF U.A.

Liquiditeitsrisico

Coöperatie SURF U.A. en haar groepsmaatschappijen bewaken de liquiditeitspositie door middel van de bepalingen en limieten die zijn opgenomen in de treasury statuten. De directies zien erop toe dat voortdurend voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en schulden e.d. benadert de boekwaarde daarvan.

18 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Fiscale eenheid

Coöperatie SURF U.A. vormt samen met haar dochtermaatschappijen SURFnet B.V., SURFmarket B.V. en SURFsara B.V. vanaf 1 juli 2014 een fiscale eenheid voor de omzetbelasting en met ingang van 1 januari 2017 een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. Elk der vennootschappen is volgens de standaardvoorwaarden aansprakelijk voor de te betalen belasting van alle bij de fiscale eenheid betrokken vennootschappen.

Huisvesting

Het SURF kantoor Utrecht is op 1 januari 2015 in gebruik genomen. Het kantoor is gevestigd in Hoog Overborch, Hoog Catharijne, Utrecht. In de loop van 2015 zijn de afzonderlijke huurcontracten van SURFnet/SURFmarket en Coöperatie SURF samengevoegd tot één huurcontract en zijn de kosten volgens een overeengekomen verdeelsleutel aan de deelnemende partijen doorberekend; Coöperatie SURF is hoofdhuurder. De huurverplichting voor de derde etage is 10 jaar met een breakoptie na 5 jaar en bedraagt respectievelijk EUR 1.560.000 voor de eerste 5 jaar en EUR 1.560.000 voor de tweede termijn van 5 jaar. Coöperatie SURF heeft een incentive in de vorm van huurkorting gekregen van EUR 250.000 voor een huurperiode van 5 jaar en nog eens EUR 250.000 voor de overige 5 jaar als er geen gebruik wordt gemaakt van de breakoptie. Voor de vierde en vijfde etage is de huurverplichting 10 jaar en bedraagt de huur totaal EUR 6.700.000 en jaarlijks vindt indexatie plaats. Door uitbreiding van kantoorruimte in 2018 is een nieuw huurovereenkomst aangegaan voor de resterende periode van de lopende overeenkomst zoals hierboven weergegeven. Voor de huurverplichting tot 2025 bedraagt de huur voor het uitgebreide deel in totaal EUR 1.057.185. De verhuurder heeft een incentive verstrekt van EUR 104.413; deze incentive wordt als korting op de huur in de komende 6 jaar verwerkt.

In juli 2016 is het Nationale datacenter in gebruik genomen. De overeenkomst met Digital Realty heeft een looptijd van 5 jaar (1 juli 2021) en kan vervolgens 10 maal met 1 jaar worden verlengd. De resterende huurverplichting bedraagt per 31 december 2019 EUR 1.422.000, waarvan EUR 900.000 een kortlopend karakter heeft.

Bankgarantie

Ten behoeve van de verhuurder van het kantoorpand zijn bankgaranties afgegeven voor een totaalbedrag van EUR 297.160.

Coöperatie SURF U.A.

Housing apparatuur

Met ruim dertig instellingen zijn overeenkomsten afgesloten voor de housing van SURFnetapparatuur; dit gaat gepaard met een afname van een dienst van SURFnet. De contracten hebben doorgaans een initiële looptijd van vier jaar; daarna worden nieuwe afspraken gemaakt. Daarnaast zijn contracten afgesloten met een aantal fiberleveranciers en datacentra: co-locatie contracten. Dit betreft commerciële partijen waarbij geen sprake is van dienstverlening door SURFnet.

De omvang van de overeenkomsten varieert van een kleine tienduizend tot soms honderdduizend euro per contract per jaar, één contract heeft een omvang van ruim 0,3 miljoen euro. De totale jaarlijkse verplichting belooft 2,2 miljoen euro.

Beheer netwerk

Voor het beheer van het netwerk is in 2016 een meerjarige overeenkomst gesloten met een nieuwe beheerpartner. De overeenkomst is door middel van een aanbesteding tot stand gekomen en loopt tot 1 maart 2020, met mogelijkheid tot verlenging. De kosten bedragen circa 1,4 miljoen euro per jaar.

Onderhoud en beheer glasfibers

De verworven langdurige gebruiksrechten (ca. 15 jaar) van onbelichte glasvezels worden in het jaar van verwerving als immateriële vaste activa op de balans opgenomen en in vier jaren afgeschreven. Deze gebruiksrechten worden afgenomen bij meerdere partijen, die voor onderhoud en beheer van de fibers periodieke bedragen in rekening brengen. Totaal belopen deze kosten een bedrag van circa 1 miljoen euro per jaar (schatting op basis van de kosten 2019 en de lopende contracten).

Vraagbundeling

SURFnet is contractueel deelnemer in een drietal stichtingen die door middel van vraagbundeling de eigendom hebben verworven van glasvezelringen in een bepaalde regio. In deze stichtingen zijn trekkingsrechten ontstaan, doordat het aantal deelnemers is uitgebreid en de initiële kosten over meerdere partijen zijn gespreid. Deze trekkingsrechten blijven in principe ter beschikking van de betreffende stichtingen en zijn daarom niet als vordering in de balans opgenomen. In deze vorm heeft SURFnet trekkingsrechten in SSGA Arnhem, TeleMann Nijmegen en SLIB Leiden. De kans dat deze trekkingsrechten in de toekomst aan SURFnet toekomen is klein.

Géant Association

In 2014 zijn de aandelen Dante Ltd. overgedragen aan de uit TERENA en Dante gevormde Géant Association tegen verwerving van een 'promissory note'. Deze houdt in dat bij eventuele opheffing van de organisatie, uit het saldo dat na vereffening resteert, een bedrag van maximaal de oorspronkelijke waarde van het ingebrachte aandeel zal worden uitgekeerd (maximaal EUR 136.830).

Meerjarige financiële verplichtingen

Door SURFsara B.V en SURFmarket B.V. zijn er langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangegaan ter zake van operationele leasing. Door SURFsara B.V. en SURFmarket B.V. wordt door ieder één personenauto geleased. De leasecontracten lopen respectievelijk tot en met april 2022 en december 2020. Per 31 december 2019 bedraagt deze aangegane niet in de balans opgenomen verplichtingen respectievelijk

Coöperatie SURF U.A.

EUR 27.020 en EUR 12.283 waarvan EUR 23.863 een looptijd heeft van korter dan 1 jaar.

Investeringsverplichtingen

In 2019 zijn verplichtingen aangegaan voor immateriële vaste activa in de vorm van gebruiksrechten van onbelichte glasvezel, op te leveren in 2020 tot een bedrag van EUR 717k eenmalig.

Voor de levering van apparatuur in 2020 stonden per 31 december 2019 verplichtingen uit van totaal euro 340k.

Huurcontract kopieermachines en printers

Er worden diverse kopieermachines/printers gehuurd door SURFsara. Hiervoor is een huurovereenkomst afgesloten

met een looptijd van 48 maanden. De jaarlijkse verplichting bedraagt EUR 17.700,- en het contract eindigt in december 2022.

Gebeurtenissen na balansdatum:

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

De verwachting is dat de coronacrisis geen noemenswaardige invloed zal hebben op de dienstverleningsomzet. Voorzien wordt dat gezien de samenstelling van het klantenbestand het overgrote deel van de debiteuren niet in liquiditeitsproblemen zal geraken. Ten aanzien van de subsidie-inkomsten is de verwachting (afhankelijk van de duur van de crisis) dat de high-level doelstellingen voor de innovatieprojecten 2020 gewoon gerealiseerd zullen gaan worden en daarmee de subsidie-inkomsten verantwoord kunnen worden.

De huidige structuur van drie zelfstandig opererende werkmaatschappijen onder de coöperatie wordt losgelaten - er komt 1 SURF onder centrale besturing. De huidige structuur wordt, voor zover noodzakelijk, omgezet naar een juridische structuur die past bij de nieuwe organisatiestructuur. Conform het huidige voornemen en planning komt de nieuwe juridische structuur tot stand door juridische fusie, die per 31-12-2020 effectief wordt.

19 Subsidies

De subsidiebaten zijn als volgt samengesteld:

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Subsidies OCW	28.690	28.023
Subsidies overig	1.130	323
EU-subsidies	1.853	2.073
	31.673	30.419

Coöperatie SURF U.A.

Verloopstaat besteding subsidies:

Besteding subsidie 2019:

Uitgekeerd aan werkmaatschappijen en NLeScience Center	38.043
Investerings	-5.569

32.473

OCW Subsidie	28.690
Samenwerkingsbijdrage (via instellingen)	3.703
Doorschuif P1 2018 SURFnet	80

32.473

Aan de werkmaatschappijen en het NLeSC uitgekeerde bedragen 2019 is EUR 38.043 miljoen (zie enkelvoudige deel van de jaarrekening) waarvan een bedrag van EUR 5,569 miljoen besteed aan investeringen. Hiermee is aansluiting te vinden met de hierboven toegekende subsidie van EUR 28.690 miljoen. Het bedrag aan investeringen zal over de diverse jaren door middel van afschrijvingen via de enkelvoudige jaarrekeningen van de werkmaatschappijen worden verantwoord.

Verloopstaat toegekende Subsidies:

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Toegekende OCW subsidie per jaar:		
• Subsidie ICT infrastructuur (Via NWO)	15.864	15.864
• Subsidie ICT infrastructuur extra middelen (Via NWO)	5.200	-
• Subsidie Innovatie (Via Instellingen)	7.008	7.008
• Subsidie Van Meenen/Vos (OCW)	-	2.000
• Subsidie Van Meenen/Vos (EZ)	1.000	-
• Subsidie IVHO	107	1.787
• Subsidie Open & Online Onderwijs (via OCW)	251	204
• NLeSc	2.743	2.700
• Innovatie uit samenwerking	-	869
• Onderwijsversnellingsplan (via instellingen)	3.750	-
• Samenwerkingsbijdrage (via instellingen)	3.703	-
• Afrekeningen afgelopen projecten	105	-
	<hr/> 39.731	<hr/> 30.432
Mutatie Projectreserve OCW	-1.688	5.801
	<hr/> 38.043 <hr/>	<hr/> 36.233 <hr/>

Specificatie en toelichting Versnellingsplan

Verloopstaat Versnellingsplan:

	budget 2019 EUR 1.000	realisatie 2019 EUR 1.000
Baten		
Onderwijsversnellingsplan (via instelling)	3.750	3.750
Eigen middelen SURFnet	31	31
	<hr/>	<hr/>
	3.781	3.781
Lasten		
Versnellingszones (aanvoorders, verbinders en handgeld)	950	704
Ondersteuningsteam		
- Aanvoerder en junior ondersteuner	97	97
- Expertise vanuit ondersteuningsteam	1.688	257
Programmteam (ondersteuner, communicatieadviseur en evenementen)	405	253
Voorinvestering 2018 (ten behoeve van opstart)	40	37
Ondersteuning programmamanagement (HR, juridisch, inkoop en Finance)	74	74
Onvoorzien	527	-
	<hr/>	<hr/>
	3.781	1.422
	<hr/>	<hr/>

Het Versnellingsplan onderwijsinnovatie met ICT is een vierjarig programma van de VSNU, VH en SURF waarvan SURF penvoerder is. Het programma loopt van 2019 t/m 2022. Versnellingsteams met leden van universiteiten en hogescholen werken op 8 thema's aan versnelling van onderwijsinnovatie met ICT.

In 2019 werden minder kosten gemaakt dan begroot, omdat alle versnellingsteams tijd nodig hadden om gezamenlijk een visie en concrete plannen te ontwikkelen.

Dit verklaart met name de onderbesteding van het budget van het ondersteuningsteam. De onderbesteding op de andere posten wordt veroorzaakt doordat de bemensing tijdens de opstartfase enige tijd heeft gekost. Nu die op orde is en er vanuit de versnellingsteams veel concrete projecten opgestart zijn is de verwachting dat de realisatie in 2020 meer in lijn zal zijn met de begroting.

20 Netwerkdienstverlening

De baten uit hoofde van netwerkdienstverlening zijn als volgt samengesteld:

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Totaal omzet uit tariefinkomsten	36.764	30.314
Af: inkoopkosten clouddiensten	-10.068	-4.503
	<hr/>	<hr/>
	26.696	25.811
	<hr/>	<hr/>

Dit betreft de omzet van de aan aangesloten instellingen gefactureerde bedragen, exclusief omzetbelasting, inzake netwerkdienstverlening. Deze dienstverlening richt

Coöperatie SURF U.A.

zich op drie resultaat-gebieden: verbonden wereld, vertrouwde omgeving en verrijkte technologie. Een deel van de opbrengsten wordt in de vorm van een vast aansluittarief verworven, daarnaast zijn er diensten die op basis van afname worden doorberekend. Een klein deel van de omzet wordt buiten Nederland behaald (< 5%).

21 Licenties

De licentiebaten zijn als volgt samengesteld:

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Software	48.353	47.624
Content	38.399	36.620
Diensten	410	459
	<hr/> 87.162 <hr/>	<hr/> 84.703 <hr/>

22 Samenwerkingsbijdragen

De samenwerkingsbijdragen van de aangesloten instellingen zijn als volgt samengesteld:

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Universiteiten	1.729	1.706
Hoger beroepsonderwijs	1.153	1.137
Universitair medisch centra	325	320
Middelbaar beroepsonderwijs	122	120
Niet-commerciële, niet-universitaire onderzoeksinstituten en overig	374	359
	<hr/> 3.703 <hr/>	<hr/> 3.642 <hr/>

23 Overige baten

De overige baten zijn als volgt samengesteld:

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Abonnementen	3.947	3.151
Overige baten	158	719
	<hr/> 4.105 <hr/>	<hr/> 3.870 <hr/>

Coöperatie SURF U.A.

24 Programma- en tenderkosten

De programma- en tenderkosten zijn als volgt samengesteld:

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Subsidieprojecten (inclusief tenders)	2.599	4.002
	2.599	4.002

25 Personeelskosten

De personeelskosten zijn als volgt samengesteld:

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Lonen en salarissen	23.075	21.126
Sociale lasten	3.331	3.182
Pensioenlasten	3.538	3.289
	29.944	27.597
Uitbesteed werk	12.742	11.652
Overige personeelskosten	8.736	3.123
	51.422	42.372

Personeelsbestand

Gedurende het boekjaar 2019 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers bij de Groep, omgerekend naar volledige mensjaren 345 (2018: 324). Deze personeelsomvang (gemiddeld aantal personen) is als volgt onder te verdelen naar verschillende personeelscategorieën:

	2019	2018
Directie	8	8
Management	28	28
Teamleden	309	288
	345	324

Het verhoudingspercentage m/v is gemiddeld in 2019 65/35 (2018: 66/34)

26 Algemene kosten

De algemene kosten zijn als volgt samengesteld:

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Huisvestingskosten	2.020	1.858
Kantoorkosten	432	437
Automatiseringskosten	790	808
Kosten advies en diensten	988	405
Kosten advies en diensten reorganisatie gerelateerd	441	-
Budget partners	972	125
Extern adviseur	602	482
Conferenties en lidmaatschap	643	558
Contributies en controle	-	268
Kosten communicatie en public relations (verkoopkosten)	601	695
eStudybooks	-	430
Aanvulling innovatie	-	1.021
Afnameverplichting en overige kosten verkoop Vancis	-194	399
Overige algemene kosten	1.749	1.586
	<u>9.044</u>	<u>9.072</u>

27 Afschrijvingskosten

	2019		2018	
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Immateriële vaste activa				
Concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	2.061		2.054	
		2.061		2.054
Materiële vaste activa				
Gebouw en inrichting	160		136	
Computer apparatuur en communicatiemiddelen	8.942		10.833	
Technische installaties en inventaris	545		470	
Andere vaste bedrijfsmiddelen	2		5	
		9.649		11.444
Totaal afschrijving		11.710		13.498
Vrijval egalisereserve		-6.948		-8.493
		<u>4.762</u>		<u>5.005</u>

28 Financiële baten en lasten

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Rentebaten	32	18
Rentelasten	-66	-14
Betalingskorting belastingdienst	24	-
	<u>-10</u>	<u>4</u>

29 Belastingen

Het toepasselijke belastingtarief bedraagt 19% voor de belastbare winst tot EUR 200.000 (2018: 20%) en 25% voor de belastbare winst boven EUR 200.000 (2018: 25%).

De belastinglast in de staat van baten en lasten over 2019 bedraagt EUR 496.000 en bestaat uit de volgende componenten:

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Verschuldigde belasting huidig boekjaar	-	-348
Belastingen over niet aftrekbare kosten	-	-
Uitgestelde belastinglast	496	80
Correctie voorgaande perioden	-	-
	<u>496</u>	<u>-268</u>

30 Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de Coöperatie, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

31 Bezoldiging van bestuurders en commissarissen

Aan bezoldigingen met inbegrip van pensioenlasten als bedoeld in artikel 2:383 lid 1 BW, is in het boekjaar ten laste van de onderneming en groepsmaatschappijen gekomen voor bestuurders en voormalige bestuurders een bedrag van EUR 712.462 (2018: EUR 698.942) en voor commissarissen en voormalige commissarissen een bedrag van EUR 130.860 (2018: EUR 57.214).

Wet Normering Topinkomens (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is per 1 januari 2013 in werking getreden. Coöperatie SURF U.A. valt conform bijlage I van deze wet onder WNT. Tevens is een norm gesteld ten aanzien van uitkeringen in verband met beëindiging dienstverband topfunctionaris en dient informatie inzake deze uitkeringen openbaar te worden gemaakt. Voor de Coöperatie SURF wordt de algemene normering OCW-sectoren gehanteerd, zijnde bezoldiging en ontslagvergoedingen voor bestuurders bedragen voor 2019 respectievelijk EUR 194.000 en EUR 75.000 maximaal. Voor commissarissen is de maximumvergoeding conform de normering 15% voor de voorzitter (EUR 29.100) en 10% voor RvC-leden (EUR 19.400).

Bestuurders

De verdeling van topfunctionarissen conform de WNT is voor de bestuurders als volgt:

	OCW- sectoren algemeen maximum	Naam	Ingangs- datum	Einddatum dienst- verband	Omvang dienst- verband	Beloning	Beloningen betaalbaar op termijn	Belastbare vaste en variabele onkosten- vergoeding	Totaal
Voorzitter bestur	194.000	E.R. Fledderus	01-05-2015	n.v.t.	1,0 fte	151.441	27.559	-	179.000
Bestuurder namens SURFmarket	194.000	J. Bakker	01-01-1995	n.v.t.	1,0 fte	158.669	11.331	-	170.000
Bestuurder namens SURFnet	194.000	E. Bleumink	01-09-2006	n.v.t.	1,0 fte	158.302	18.691	-	176.993
Bestuurder namens SURFsara	194.000	A. Osseyran	01-09-2011	n.v.t.	1,0 fte	160.090	26.379	-	186.469

Commissarissen

De verdeling van bezoldiging van topfunctionarissen conform de WNT voor commissarissen is als volgt:

	OCW- sectoren algemeen maximum	Naam	Ingangs- datum	Einddatum dienst- verband	Omvang dienst- verband	Beloning	Beloningen betaalbaar op termijn	Belastbare vaste en variabele onkosten- vergoeding	Totaal
Voorzitter RvC (externe topfunctionaris)	183.655	D.G. Vierstra	03-10-2018	n.v.t.	n.v.t.	98.511	-	1.898	100.409 *
RvC-lid	19.400	E.J.F.B. van Huis	06-12-2018	n.v.t.	n.v.t.	15.200	-	51	15.251
RvC-lid	19.400	G.H. Zwart	06-12-2018	n.v.t.	n.v.t.	15.200	-	-	15.200

*** *Voorzitter RvC/Externe topfunctionaris***

Bij het aantreden van de heer Vierstra als Voorzitter van de RvC is hem naast de rol van toezichthouder ook een opdracht verstrekt om de coöperatie (inclusief de leden) en de werkmaatschappijen te begeleiden bij het ontwerp van een aangepaste governance en het doorvoeren van de benodigde veranderingen, zoals vastgesteld door de ledenraad. Over de voortgang en noodzaak van zijn opdracht is nauw overleg geweest met het Ministerie van OCW. In de uitvoering is geen onderscheid gemaakt tussen de bezoldiging voor toezichthoudende werkzaamheden en consultancy uren, waardoor hier het volledige bedrag wordt verantwoord.

Enkelvoudige balans per 31 december 2019

(voor resultaatbestemming)

		2019		2018	
		EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Vaste activa					
Materiële vaste activa	32	4.854		4.995	
Financiële vaste activa	33	25.413		27.407	
			30.267		32.402
Vlottende activa					
Vorderingen op debiteuren	34	1.058		291	
Vorderingen op groepsmaatschappijen	35	1.508		8.906	
Vorderingen op gelieerde partijen	36	20		18	
Vorderingen uit hoofde van belastingen	37	2.669		1.854	
Nog te ontvangen subsidies	38	8.385		15.269	
Overige vorderingen en overlopende activa	39	117		302	
Liquide middelen	40	24.729		22.233	
			38.486		47.019
			68.753		79.421

Coöperatie SURF U.A.

		2019		2018	
		EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Eigen vermogen	41				
Statutaire reserves		35.674		35.361	
Algemene reserves		25.168		26.335	
Onverdeeld resultaat		-10.914		-854	
			49.928		60.842
Voorzieningen			5.715		44
Kortlopende schulden					
Schulden aan crediteuren	42	325		356	
Schulden aan					
groepsmaatschappijen	43	3.227		-	
Schulden aan gelieerde partijen	44	-		113	
Overige schulden en overlopende					
passiva	45	1.557		7.238	
Schulden uit hoofde van belastingen	46	315		6.684	
Reservering programma's	47	7.686		5.998	
			13.110		18.535
			68.753		79.421

Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2019

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Baten		
Subsidies	34.340	35.381
Samenwerkingsbijdrage	3.703	3.642
Bijzondere baten		-
Overige baten	921	1.447
Totaal baten	38.964	40.470
Lasten		
Projecten- en tenderkosten	33.806	36.233
Personeelskosten	48 9.652	1.883
Algemene kosten bureau	2.563	3.289
Afschrijvingen	698	625
Totaal lasten	46.719	42.030
Saldo baten en lasten	-7.755	-1.560
Saldo financiële baten en lasten	-35	8
Resultaat	-7.790	-1.552
Resultaat deelnemingen	50 -1.987	311
Resultaat voor belasting	-9.777	-1.241
Belasting	-1.137	387
Resultaat na belasting	-10.914	-854

Toelichting behorende tot de enkelvoudige jaarrekening 2019

Algemeen

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans en de enkelvoudige staat van baten en lasten hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten.

De cijfers voor 2018 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2019 mogelijk te maken.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten, met uitzondering van het volgende:

Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de Coöperatie in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de Coöperatie en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

De resultaten van deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten worden vanaf het verwervingsmoment respectievelijk tot het moment van afstoting verwerkt in het resultaat van de Coöperatie.

32 Materiële vaste activa

	2019	2018
	EUR 1.000	EUR 1.000
Gebouwen	2.836	2.460
Technische Installaties en computer apparatuur	82	119
Inventaris	1.936	2.416
	<hr/>	<hr/>
	4.854	4.995
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Coöperatie SURF U.A.

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Gebouwen	Technische installaties en computer-apparatuur	Inventaris	Totaal
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Stand per 1 januari 2019:				
• Aanschafprijs	5.396	406	4.545	10.347
• Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-2.936	-287	-2.129	-5.352
	<u>2.460</u>	<u>119</u>	<u>2.416</u>	<u>4.995</u>
• Boekwaarde per 1 januari 2019				
Mutaties in de boekwaarde:				
• Investerings	536	-	22	558
• Desinvesteringen aanschafprijs	-	-	-	-
• Afschrijvingen desinvesteringen/waardeverminderingen	-	-	-	-
• Afschrijvingen	-160	-37	-502	-699
	<u>376</u>	<u>-37</u>	<u>-480</u>	<u>-141</u>
• Saldo				
Stand per 31 december 2019:				
• Aanschafprijs	5.932	406	4.567	10.905
• Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-3.096	-324	-2.631	-6.051
• Boekwaarde per 31 december 2019	<u>2.836</u>	<u>82</u>	<u>1.936</u>	<u>4.854</u>

Coöperatie SURF U.A.

33 Financiële vaste activa

Coöperatie SURF U.A. te Utrecht staat aan het hoofd van de groep en heeft de volgende kapitaalbelangen:

Geconsolideerde deelnemingen	Vestigingsplaats	Aandeel in geplaatst kapitaal %
SURFnet B.V.	Utrecht, Nederland	100,0
SURFmarket B.V.	Utrecht, Nederland	100,0
SURFsara B.V.	Amsterdam, Nederland	100,0

Coöperatie SURF U.A.

	Financiële vaste activa EUR 1.000	Langdurig financieel belang EUR 1.000	Totaal EUR 1.000
Nettovermogenswaarde per 1 januari 2019	27.174	233	27.407
Resultaat deelnemingen 2019	-1.987	-	-1.987
Mutaties 2019	-	-7	-7
Netto vermogenswaarde per 31 december 2019	<u>25.187</u>	<u>226</u>	<u>25.413</u>

De financiële vaste activa bestaan uitsluitend uit deelnemingen in groepsmaatschappijen waarvan het verloop als volgt is weer te geven:

	SURFnet B.V. EUR 1.000	SURFmarket B.V. EUR 1.000	SURFSara B.V. EUR 1.000	Totaal EUR 1.000
Nettovermogenswaarde per 1 januari 2019	18.854	3.787	4.533	27.174
Resultaat deelnemingen 2019	-364	455	-2.078	-1.987
Netto vermogenswaarde per 31 december 2019	<u>18.490</u>	<u>4.242</u>	<u>2.455</u>	<u>25.187</u>

Langdurig financieringsbelang

SURF heeft in verband met een in 2012 verstrekt voorschot voor een aanpassing in het gebouw een langdurig financieel belang van EUR 190.000 in het WCW-gebouw en voorschot van EUR 72.000 voor verbouwing colloquium WCW-gebouw met een looptijd van 10 jaar. (waarvan ultimo 2019 EUR 36.000 is afgelost).

	Coöp SURF EUR 1.000
Langlopende vordering per 1 januari 2019	233
Toevoeging 2019	-
Mutaties 2019	-7
	<hr/>
Langlopende vordering per 31 december 2019	226
	<hr/> <hr/>

34 Vorderingen op debiteuren

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Geamortiseerde kostprijs van uitstaande vorderingen	1.058	291
Af: Voorziening wegens oninbaarheid	-	-
	<hr/>	<hr/>
	1.058	291
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Deze vorderingen op handelsdebiteuren hebben allen een resterende looptijd korter dan 1 jaar.

35 Vorderingen op groepsmaatschappijen

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Vorderingen op SURFnet BV	-	761
Vorderingen op SURFmarket BV	-	7.320
Vorderingen op SURFsara B.V.	1.508	825
	<hr/>	<hr/>
	1.508	8.906
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

De vorderingen op groepsmaatschappijen hebben een looptijd van korter dan één jaar. Over de vorderingen op groepsmaatschappijen wordt geen rente berekend.

36 Vorderingen op gelieerde partijen

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Vordering op SaNS	12	18
Vordering op Pica	8	
	<u>20</u>	<u>18</u>

De vorderingen op gelieerde partijen hebben een looptijd van korter dan een jaar. Over de vorderingen op gelieerde partijen wordt geen rente berekend.

37 Vorderingen uit hoofde van belastingen

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Te vorderen loonheffing	-	2
Te vorderen vennootschapsbelasting	2.669	1.852
	<u>2.669</u>	<u>1.854</u>
Te vorderen belasting	<u>2.669</u>	<u>1.854</u>

38 Nog te ontvangen subsidies

	Stand per 1 jan. 2019 EUR 1.000	Toekenning subsidies EUR 1.000	Ontvangen subsidies EUR 1.000	Stand per 31 dec. 2019 EUR 1.000
Nationale ICT infrastructuur	15.269	25.165	32.049	8.385
	<u>15.269</u>	<u>25.165</u>	<u>32.049</u>	<u>8.385</u>

39 Overige vorderingen en overlopende activa

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Vooruitbetaalde erfpacht	53	53
Overige vooruitbetaalde kosten	5	30
Diverse licenties	13	-
Diverse verzekeringen	15	-
NS abonnementen	28	-
NPOS	-	150
2 ^e 50% NWO SURFnet innovatie	-	60
Overige	3	9
	<u>117</u>	<u>302</u>

De overige vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd van korter dan een jaar.

40 Liquide middelen

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Rekening courant banken	24.428	21.932
Deposito's	301	301
	<u>24.729</u>	<u>22.233</u>

De liquide middelen bestaande uit kasmiddelen en banksaldi rekening couranten staan ter vrije beschikking van de Coöperatie. De deposito's die onder de liquide middelen zijn opgenomen zijn, op een bankgarantie met betrekking tot de huur ad EUR 297.160 na, direct opvraagbaar of hebben een looptijd variërend van 1 tot 3 maanden.

41 Eigen vermogen

Het verloop van het eigen vermogen kan als volgt worden weergegeven:

	Statutaire Reserves	Algemene reserve	Onverdeeld resultaat	Totaal
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Stand per 1 jan. 2019	35.361	26.335	-854	60.842
Mutaties:				
• Resultaatbestemming voorgaand boekjaar	311	-1.165	854	-
• Mutatie wettelijke reserve	-	-	-	-
• Herbestemming	-	-	-	-
• Dotaties	-	-	-	-
• Resultaat boekjaar	-	-	-10.914	-10.914
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 dec. 2019	35.672	25.170	-10.914	49.928
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

Statutaire reserves

Het verloop van de statutaire reserves is als volgt:

	Statutaire reserve deelnemingen EUR 1.000	Statutaire reserve personeel (BWNU) EUR 1.000	Statutaire reserve onderhoud EUR 1.000	Overige statutaire reserves EUR 1.000	Totaal EUR 1.000
Stand per 1 januari 2019	26.862	4.423	500	3.576	35.361
Mutaties:					
• Resultaatbestemming voorgaand boekjaar	311	-	-	-	311
• Herbestemming/correctie	2	-	-	-	2
Stand per 31 december 2019	27.174	4.423	500	3.576	35.674

Statutaire reserve deelnemingen

De statutaire reserve deelnemingen bevat permanent vastgelegd vermogen in de deelnemingen die zijn opgenomen onder de financiële vaste activa. Het verloop van de statutaire reserve deelnemingen kan als volgt worden weergegeven:

	Deelneming SURFnet B.V. EUR 1.000	Deelneming SURFmarket B.V. EUR 1.000	Deelneming SURFsara B.V. EUR 1.000	Totaal EUR 1.000
Stand per 1 januari 2019	18.502	3.725	4.635	26.862
Mutaties:				
• Resultaatbestemming voorgaand boekjaar	352	60	-101	311
• Herbestemming/correctie	-	1	1	2
Stand per 31 december 2019	18.854	3.786	4.534	27.174

Deelneming SURFnet B.V.

De statutaire reserve inzake deelneming SURFnet B.V. is, met uitzondering van het resultaat van SURFnet B.V. over boekjaar 2018, gelijk aan de nettovermogenswaarde van SURFnet B.V.

Het resultaat na belastingen van SURFnet B.V. over boekjaar 2019 ad EUR -363.854 zal worden toegevoegd aan de statutaire reserve deelnemingen.

Deelneming SURFmarket B.V.

De statutaire reserve inzake deelneming SURFmarket B.V. is, met uitzondering van het resultaat van SURFmarket B.V. over boekjaar 2018 gelijk aan de nettovermogenswaarde van SURFmarket B.V.

Het resultaat na belastingen van SURFmarket B.V. over boekjaar 2019 ad EUR 455.095 zal worden toegevoegd aan de statutaire reserve deelnemingen.

Deelneming SURFsara B.V.

De statutaire reserve inzake deelneming SURFsara B.V. is met uitzondering van het resultaat van SURFsara B.V. over boekjaar 2018 gelijk aan de nettovermogenswaarde van SURFsara B.V.

Het resultaat na belastingen van SURFsara B.V. over boekjaar 2019 ad EUR -2.078.454 zal worden toegevoegd aan de statutaire reserve deelnemingen.

Statutaire reserve personeelsfonds (BWNNU)

Dit fonds is gevormd voor de rechten van een gedeelte van het SURFsara-personeel. Tot en met mei 2010 is jaarlijks een bedrag aan het fonds toegevoegd ter grootte van 14% van de brutoloonsum, voor zover het resultaat dat toeliet. Met ingang van 2002 mocht deze toevoeging maximaal 50% van het eindresultaat bedragen. Met ingang van 2011 wordt de hoogte van de verplichting jaarlijks vastgesteld door middel van een berekening op basis van de daadwerkelijke gegevens van de betreffende populatie. Eventuele ten laste van het resultaat gebrachte kosten worden als bijdrage uit het fonds ten gunste van de vrije reserves gebracht voor zover de hoogte van het fonds het toelaat.

Overige statutaire reserves

Het verloop van de overige statutaire reserves kan als volgt worden weergegeven:

	Statutaire reserve HO&O EUR 1.000	Totaal EUR 1.000
Stand per 1 januari 2019	3.576	3.576
Mutaties:		
• Resultaatbestemming voorgaand boekjaar	-	-
• Dotaties	-	-
• Overboeking algemene reserve	-	-
	3.576	3.576
Stand per 31 december 2019	3.576	3.576

Statutaire reserve HO&O

In het fusiebesluit tussen Stichting SURF en Stichting SARA is vastgesteld dat het ingebrachte vermogen van de verdwijnende entiteit, Stichting SARA, beschikbaar wordt gesteld voor innovatie van en investeringen in de nationale ICT infrastructuur voor HO&O.

Algemene reserve

Het verloop van de algemene reserves kan als volgt worden weergegeven:

	Algemene reserve Coöperatie EUR 1.000
Stand per 1 januari 2019	26.335
Mutaties:	
• Resultaatbestemming voorgaand boekjaar	1.165
• Dotaties	-
• Herbestemming/correctie	-2
	25.168
Stand per 31 december 2019	25.168

Onverdeeld resultaat

Het onverdeeld resultaat van Coöperatie SURF U.A. over boekjaar 2019 bedraagt EUR -6.880.373. Voor het voorstel tot resultaatbestemming van het onverdeeld resultaat over boekjaar 2019 wordt verwezen naar toelichting op de jaarrekening (paragraaf 'Voorstel tot resultaatbestemming').

42 Schulden aan crediteuren

De schulden aan crediteuren hebben voornamelijk betrekking op schulden aan leveranciers met betrekking tot de lopende projecten tot en met 31 december 2019 en overige bureaunkosten.

43 Schulden aan groepsmaatschappijen

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Schulden aan SURFnet B.V.	2.242	-
Schulden aan SURFmarket B.V.	985	-
	<u>3.227</u>	<u>-</u>

De schulden aan groepsmaatschappijen hebben een looptijd korter dan één jaar. Over de schulden aan groepsmaatschappijen wordt geen rente berekend.

44 Schulden aan gelieerde partijen

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Schulden aan Stichting PICA	-	113
	<u>-</u>	<u>113</u>

De schulden aan gelieerde partijen hebben een looptijd van korter dan één jaar. Over de schulden aan gelieerde partijen wordt geen rente berekend.

45 Overige schulden en overlopende passiva

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Nog te betalen servicekosten WCW	61	74
RVO	-	5.562
Vooruit ontvangen EU subsidie	-	21
Nog te betalen vakantiegeld en -dagen	127	120
Egalisatie huur incentive	575	740
Omzetverplichting Vancis	200	394
Reorganisatie KPMG	301	-
Overige	293	327
	1.557	7.238

46 Schulden uit hoofde van belastingen

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Af te dragen BTW	231	6.684
Af te dragen loonheffing	84	-
	315	6.684

De schulden aan gelieerde partijen hebben een looptijd van korter dan één jaar. Over de schulden aan gelieerde partijen wordt geen rente berekend.

47 Reservering programma's

Het verloop van de reservering programma's kan als volgt worden weergegeven:

	Stand per 1 jan. 2019 EUR 1.000	Toevoe- ging EUR 1.000	Onttrek- king EUR 1.000	Stand per 31 dec. 2019 EUR 1.000
Nationale ICT infrastructuur	5.998	40.819	39.131	7.686

48 Personele informatie

Het personeelsbestand van het SURFbureau bestond in 2019 gemiddeld uit 16,0 fte (2018: 15,6 fte)

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Salarissen Sociale lasten	1.517	1.484
Inleen personeel	486	251
Overige personeelskosten	110	148
	<hr/> 2.113	<hr/> 1.883
Voorziening reorganisatie/Sociaal Plan	5.715	-
Personeelskosten betrekking op reorganisatie	217	-
Impulsen en Structurele activiteiten	1.607	-
	<hr/> 7.539	<hr/> -
Totaal	<hr/> 9.652	<hr/> 1.883

49 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Fiscale eenheid

Coöperatie SURF U.A. vormt samen met haar dochtermaatschappijen SURFnet B.V., SURFmarket B.V. en SURFsara B.V. vanaf 1 juli 2014 een fiscale eenheid voor de omzetbelasting en met ingang van 1 januari 2017 een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. Elk der vennootschappen is volgens de standaard voorwaarden aansprakelijk voor de te betalen belasting van alle bij de fiscale eenheid betrokken vennootschappen

Meerjarige financiële verplichtingen

Huisvesting

Het nieuwe kantoor is op 1 januari 2015 in gebruik genomen. Het kantoor is gevestigd in Hoog Overborch, Hoog Catharijne, Utrecht. In de loop van 2015 zijn de afzonderlijke huurcontracten van SURFnet/SURFmarket en Coöperatie SURF samengevoegd tot één huurcontract en zijn de kosten volgens een overeengekomen verdeelsleutel aan de deelnemende partijen doorberekend; Coöperatie SURF is hoofdhuurder. De huurverplichting voor de derde etage is 10 jaar met een breakoptie na 5 jaar en bedraagt respectievelijk EUR 1.560.000 voor de eerste 5 jaar en EUR 1.560.000 voor de tweede termijn van 5 jaar. Coöperatie SURF heeft een incentive in de vorm van huurkorting gekregen van EUR 250.000 voor een huurperiode van 5 jaar en nog eens

Coöperatie SURF U.A.

EUR 250.000 voor de overige 5 jaar als er geen gebruikt wordt gemaakt van de breakoptie. Voor de vierde en vijfde etage is de huurverplichting 10 jaar en bedraagt de huur totaal EUR 6.700.000 en jaarlijks vindt indexatie plaats. De huurder heeft een incentive verstrekt van EUR 1.090.000; deze incentive zal als korting op de huur in de komende 10 jaar worden verwerkt. Door uitbreiding van kantoorruimte in 2018 is een nieuw huurovereenkomst aangegaan voor de resterende periode van de lopende overeenkomst zoals hierboven weergegeven. Voor de huurverplichting tot 2025 bedraagt de huur voor het uitgebreide deel in totaal EUR 880.988. De verhuurder heeft een incentive verstrekt van EUR 104.413; deze incentive wordt als korting op de huur in de komende 5 jaar verwerkt.

Bankgarantie

Ten behoeve van de verhuurder van het kantoorpand zijn bankgaranties afgegeven voor een totaalbedrag van EUR 297.160.

Gebeurtenissen na balansdatum

De verwachting is dat de coronacrisis geen noemenswaardige invloed zal hebben op de dienstverleningsomzet. Voorzien wordt dat gezien de samenstelling van het klantenbestand het overgrote deel van de debiteuren niet in liquiditeitsproblemen zal geraken. Ten aanzien van de subsidie-inkomsten is de verwachting (afhankelijk van de duur van de crisis) dat de high-level doelstellingen voor de innovatieprojecten 2020 gewoon gerealiseerd zullen gaan worden en daarmee de subsidie-inkomsten verantwoord kunnen worden.

50 Aandeel in resultaat van Coöperatie en waarin wordt deelgenomen na belastingen

Dit betreft het aandeel van de Coöperatie in de resultaten van haar 100% deelnemingen en kan als volgt gespecificeerd worden:

	2019 EUR 1.000	2018 EUR 1.000
Nettoresultaat deelneming SURFnet B.V.	-364	352
Nettoresultaat deelneming SURFmarket B.V.	455	60
Nettoresultaat deelneming SURFsara B.V.	-2.078	-101
	-1.987	311
	-1.987	311

51 Honoraria van de accountant

De volgende honoraria van Vallei Accountants & Adviseurs zijn ten laste gebracht van de Coöperatie, haar dochtermaatschappijen en andere maatschappijen die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW.

	2019			
	Vallei Accountants	Overig Vallei Accountants - netwerk	Totaal Vallei Accountants	Overige accountants-kantoren
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Onderzoek van de jaarrekening	109	-	109	-
Jaarcontrole vorig boekjaar	-	-	-	-
Andere controleopdrachten	17	-	17	-
Adviesdiensten op fiscaal terrein	20	-	20	-
Andere niet-controlediensten	-	-	-	-
	146	-	146	-

	2018			
	Vallei Accountants	Overig Vallei Accountants - netwerk	Totaal Vallei Accountants	Overige accountants-kantoren
	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000	EUR 1.000
Onderzoek van de jaarrekening	116	-	116	-
Jaarcontrole vorig boekjaar	-	-	-	-
Andere controleopdrachten	16	6	22	8
Adviesdiensten op fiscaal terrein	-	-	-	-
Andere niet-controlediensten	1	-	1	-
	133	6	139	8

Overige gegevens

Voorstel tot resultaatbestemming

De ledenraad van Coöperatie SURF U.A. wordt voorgesteld, conform art. 29.4 van de statuten Coöperatie SURF U.A., het resultaat na belastingen over 2019 ad EUR -10.914.396 als volgt te bestemmen:

	EUR 1.000
<i>Wettelijke reserve deelnemingen</i>	
Deelneming SURFnet B.V.	-364
Deelneming SURFmarket B.V.	455
Deelneming SURFsara B.V.	-2.078
	<hr/>
Totaal resultaatbestemming aan wettelijke reserve deelnemingen	-1.987
Overige bestemmingsreserve	
Bestemmingsreserve personeel (BWNNU)	-
Algemene reserves	
Algemene reserve Coöperatie SURF U.A.	-8.927
	<hr/>
Totaal resultaat 2019	-10.914
	<hr/>

Het resultaat na belastingen over 2019 is opgenomen in de post onverdeeld resultaat in het eigen vermogen.

Coöperatie SURF U.A.

Utrecht, 29 mei 2020

Bestuur SURF

Drs. G.M.C. de Ranitz, voorzitter

Drs. J. Bakker

Drs. E. Bleumink

De Raad van Commissarissen

Drs. H.J. van Dorenmalen, voorzitter

Drs. E.J.F.B. van Huis

Dr. E.M.A. van Schoten, RA

Drs. S.J. Vlaar, MSc

Drs. G.H. Zwart, MAC